

STANOWISKO KONWENTU MARSZAŁKÓW WOJEWÓDZTW RP

w sprawie decyzji Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju odnośnie wysokości kwoty dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej przyznawanej dla osób pozostających bez zatrudnienia udzielanych przez podmioty inne niż powiatowe urzędy pracy.

W ramach Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2014-2020 realizowane będą m.in. działania dotyczące aktywizacji zawodowej osób będących w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy poprzez udzielanie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Dotacje udzielane w ramach Priorytetu Inwestycyjnego (PI) 8i mogą być udzielane przez powiatowe urzędy pracy gdzie zgodnie z przepisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2015 r., poz. 149) ich wysokość nie może przekraczać 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia za pracę w gospodarce narodowej. Dotacje udzielane w ramach PI 8iii czy w 8v (w ramach działań outplacementowych) mogą być udzielane przez inne podmioty (takie jak na przykład instytucje szkoleniowe, organizacje pozarządowe, agencje przedsiębiorczości) i ich wysokość nie jest określona przepisami prawa. Taki sam rodzaj wsparcia był realizowany w ramach perspektywy finansowej 2007-2013 w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W dniu 16.02 br. przedstawiciel Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju (zwanego dalej: MiiR) poinformował przedstawicieli Instytucji Zarządzających Regionalnymi Programami Operacyjnymi o planach ograniczenia kwoty dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej do kwoty nie przekraczającej 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia dla wszystkich działań finansowanych w ramach RPO (tj. zrównanie dotacji udzielanych przez powiatowe urzędy pracy w PI 8i z dotacjami udzielanymi przez pozostałe podmioty w PI 8iii czy 8v).

Konwent Marszałków Województw RP dostrzega potrzebę zmiany podejścia MiiR do opisanego obszaru i wnosi o pozostawienie do dyspozycji Instytucji Zarządzających maksymalnej wysokości kwot dotacji przyznawanych na rozpoczęcie działalności gospodarczej przez instytucje inne niż powiatowe urzędy pracy.

Ograniczenie wysokości dotacji do wysokości środków udzielanych w ramach RPO przez powiatowe urzędy pracy, przyczyni się do powstawania firm o niskim potencjale rozwojowym, a w konsekwencji – niskiej przeżywalności, co potwierdzają badania ewaluacyjne realizowane na zlecenie MiiR.

W raporcie końcowym z IV fali "**Badania skuteczności wsparcia realizowanego w ramach komponentu regionalnego PO KL 2007-2013**" (PAG, Uniconsult, 2014) zauważono, iż pod względem częstości i wielkości dochodów, sytuacja uczestników niepracujących przed udziałem w projekcie nie różni się znacząco ze względu na to jak długo byli bezrobotni, ani w ramach którego priorytetu skorzystali ze wsparcia. Wyjątek stanowi Działanie 6.2. Odbiorcy wyższych dotacji często odnotowywali wzrost dochodów, który dodatkowo był wysoki, co wskazuje, że firmy które przetrwały, rozwijały się (s. 32). Wpływ wyższej wartości dotacji na możliwości rozwoju firmy potwierdza również stały przyrost liczby dodatkowych pracowników (oprócz właściciela firmy). Tylko w przypadku firm uczestników działania 6.2 zaobserwowano taki przyrost. Wśród osób, które 1,5 roku od otrzymania wsparcia w ramach Działania 6.2 prowadziły działalność gospodarczą, średnio aż 1/3 firm zatrudniała jednego pracownika w tym okresie. Ewaluator również w tym przypadku zwrócił uwagę na rolę wyższej wysokości dotacji dla rozwoju potencjału kadrowego firmy (s. 64).

W sposób jednoznaczny zwrócono uwagę na zależność pomiędzy wysokością dotacji a wyższą przeżywalnością firmy w raporcie końcowym z III fali badania. Potwierdzeniem tej hipotezy są wyniki badania panelowego. Trzydzieści miesięcy po założeniu firmy nadal funkcjonowało blisko 59% firm uczestników Działania 6.2, 58% firm uczestników Poddziałania 8.1.2 oraz 51% firm uczestników Poddziałania 6.1.3. Różnica wynosiła zatem siedem do ośmiu punktów procentowych między Poddziałaniem 6.1.3 a pozostałymi (s.120).

Analizy przeprowadzone w ramach wszystkich fal badania wskazują na to, że do tej różnicy w przeżywalności między działaniami PO KL może się przyczyniać mniejsza kwota dotacji dostępna dla uczestników Poddziałania 6.1.3. Wniosek ten znajduje także potwierdzenie w wynikach badań wskazujących, iż również w obrębie Działania 6.2 i Poddziałania 8.1.2 firmy uczestników, którzy otrzymali dotację w wysokości nieprzekraczającej 38 tys. zł, cechowały się niższą przeżywalnością niż firmy uczestników, którzy otrzymali dotację wyższą niż 38 tys. zł. (s. 120).

Ewaluatorzy podjęli także próbę oszacowania przeżywalności firm tylko tych uczestników Poddziałania 6.1.3, którzy nie byli uprzednio długotrwale bezrobotni. Okazało się, iż jest ona niższa od przeżywalności firm odbiorców pozostałych działań. Dla okresu powyżej 23 mies. jest raczej zbieżna z przeżywalnością firm tych odbiorców dotacji w ramach działania 6.2, którzy uprzednio byli długotrwale bezrobotni (s. 120). Oznacza to, iż nie jest zasadna teza o niższej przeżywalności firm utworzonych w ramach Poddziałania 6.1.3 z uwagi na trudniejszą grupę docelową wsparcia.

Wyniki przeprowadzonej w ramach badania analizy czynników przeżywalności firm w sposób niepodważalny wykazały, że każde dodatkowe 10 tys. zł dotacji powodowało spadek ryzyka zaprzestania działalności o 13% (s. 127). Warto zwrócić uwagę, iż już we wcześniejszych falach badania zauważono taką relację. Wyższa wysokość przyznawanej dotacji wiąże się zatem z większymi nakładami ze środków publicznych, ale i z większą przeżywalnością powstałych przy ich udziale przedsiębiorstw. Zdaniem ewaluatorów, stanowi to uzasadnienie dla wyższego limitu maksymalnej kwoty dotacji, gdyż przy przeznaczeniu większych środków na wsparcie samozatrudnienia, większa jest zarazem trwałość osiąganych rezultatów (s. 129-130).

Z uwagi na powyższe dane, brak jest uzasadnienia dla tak restrykcyjnego podejścia MliR i narzucenia maksymalnej kwoty dotacji udzielanej w ramach RPO na poziomie równym poziomowi dla powiatowych urzędów pracy. To samorzady województw są odpowiedzialne za trafne i skuteczne wsparcie mieszkańców regionu, tak by interwencja w obszarze przedsiębiorczości była trwała i sprzyjała rozwojowi województwa. Bezpodstawne ograniczenie decyzyjności samorządów województw w tym zakresie niweluje możliwość realnego wpływu regionów na kreowanie wzrostu przedsiębiorczości w regionie.

**Przewodniczący
Konwentu Marszałków
Województw RP**

Marek Woźniak